

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 5. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Le Guins Manifest

URSULA K. LE GUIN
"BÆREPOSETEORIEN OM
FIKTION" Oversat af Karsten Sand
Iversen Forlaget Virkelig og
Laboratorium for Æstetik og Økologi
1...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem de skriver om.

Links til digitale tidsskrifter mm.

- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

Steinbeck-tema i Den smalle bog

- Læs Egil Hvid-Olsens introduktioner til ni af hovedværkerne

onsdag den 15. juli 2020

Afdæmpet, men bestemt feminisme

Ellen Strandgaard: "At eje sandheden", Eksistensen 2019, 278 sider, 248 kr.

Af Egil Hvid-Olsen.

I 2020 fejres hundredåret for genforeningen. I begyndelsen af "At eje sandheden" berøres forholdene for de dansksindede, der igen blev indlemmet i fædrelandet. Man får nogle få byggesten til en forståelse af forholdene før og efter Danmarks genudvidelse til den nuværende grænse. Dette kan være en af grundene til at læse "At eje sandheden" i 2020. Men der er dog også andre og mere vægtige årsager til at læse romanen.

Generationernes jagt på livstydning

"At eje sandheden" er præget af en enkelhed i både opbygning og sprog. Her fråses ikke med ord og sproglig billeddannelse, og fortællingen består af punktnedslag hen over tre generationer, mens de mellemliggende perioder hviler i tavshed. Enkeltheden gør læsningen let, selvom de

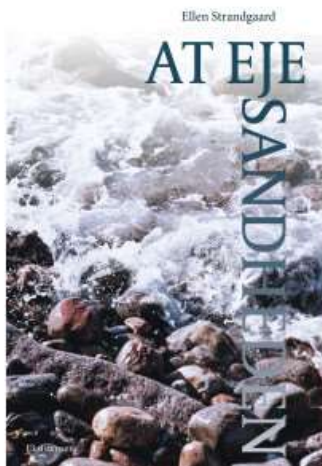
hændelser, der beskrives, ind imellem er temmelig tunge og triste.

Bogens titel – "At eje sandheden" – er selvsagt ikke tilfældig, og det, der i romanen præger repræsentanterne for de skiftende generationer, er deres individuelle søgen efter en livstydning, de kan hvile i. Dog spiller både arv og miljø en rolle for, i hvor høj grad børn kan løsne sig fra deres forældres overbevisning.

Ellen Strandgaard lader ægteparret Mette og Christian repræsentere Indre Mission, og selvom forfatteren tydeligt tager afstand fra det fokus på de retroendes frelse og gudvelbehagelige gerninger, som den kirkelige retning ofte håndhæver, tegner hun dog også et billede af ægteparret som nogle kærlige forældre, der ønsker deres børn det bedste. Børnene er bare ikke altid enige med forældrene i, hvad det bedste er. Denne konflikt bliver endnu stærkere, hvis den religiøse opfattelse ophøjes til den eneste rette. Da ejer man sandheden, hvilket gør det meget svært at forstå, hvordan andre kan forblive i deres vildfarelse. Og når det er ens egne børn, der falder fra sandheden, er det endnu sværere at forstå. Men det er, hvad der sker med Mettes og Christians ældste datter, Anna. Hun forsøger at løsrive sig fra hjemmet og den religiøse overbevisning, der præger forældrene, men hun ender med at gå fra asken og i ilden. Romanen bevæger sig ud til kanten af den kirkelige højrefløj, da Anna ender som adventist. Men også denne retning er der noget godt at sige om. Dog ikke nok ifølge Annas datter Else, der som ung i 1960'erne lader sig gribe af det spirende ungdomsoprør.

Sex under låg

Noget af det "At eje sandheden" tematiserer er den kirkelige højrefløj

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address... Submit

Få en mail når Den smalle bog udkommer

Email address... Submit

Op bag månens ansigt

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address... Submit

Slå op i Den smalle bog

Søg

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2020 (25)
 - ▼ juli (4)
 - [Afdæmpet, men bestemt feminisme](#)
 - [Tabula rasa - eller Shaker Loops](#)
 - [Op bag månens ansigt](#)
 - [Børn på flugt](#)
 - ▶ juni (5)
 - ▶ maj (3)
 - ▶ april (2)
 - ▶ marts (4)
 - ▶ februar (3)
 - ▶ januar (4)
- ▶ 2019 (49)
- ▶ 2018 (43)
- ▶ 2017 (36)
- ▶ 2016 (34)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)

Rejse tema. Leveret af [Blogger](#).

kraftige fokus på sex. Seksualiteten gøres til noget farligt og skamfuldt, men jo mere låg, der lægges over, desto større synes optagetheden af det, man ikke taler om, at være. Skønt både Anna og Else forsøger at stå ved deres seksualitet, er det en kamp, der skal føres over flere generationer, fordi den gammeltestamentlige syndsbevidsthed, de er vokset op med, er svær at lægge fra sig.

Med et fundamentalistisk kristendomssyn følger også et særligt kønsrollemønster, hvor manden bestemmer. En kvindes stormende forelskelse kan hurtigt blegne i en hverdag, hvor hun lydigt må underkaste sig mandens luner, og sex kun er til for at tage trykket af manden. Det er ikke ubehageligt, men heller ikke interessant. Det er snarere en service, der ydes med stadig større rutine, mens kvinden håber på, at det ikke medfører endnu et barn: "Det, der sker mellem hende og Carl i soveværelset, sker af sig selv, hverken med eller mod hendes eller Carls vilje. Det er en naturkraft ligesom årstidernes skiften, som hun må følge. Som et stormvejr kommer det af sig selv, brøler og går sin vej igen. For Annas skyld kunne de godt lade være. Men det særlige er netop, at de ikke lader være." (s. 171). Dog beskriver Strandgaard også et eksempel på et troende ægtepar, der ikke kun forenes fysisk men også sjæleligt i kønsakten. Kønsrollemønstret behøver altså ikke medføre mandens seksuelle dominans.

Selvom Ellen Strandgaard gør sig umage med at beskrive sagen fra flere sider, er "At eje sandheden" dog udtryk for en afdæmpet, men bestemt feminisme. Her er ingen skingre paroler, men et stille tilbageblik over tidligere generationers kvinder og de forhold, de har måttet give sig ind under. Romanen viser, at der er sket meget på det kønspolitiske plan i de seneste 100 år. Om der er sket nok, tager Strandgaard ikke stilling til i sin roman, som slutter i begyndelsen af 1960'erne.

Fokus på den kirkelige højrefløj

Selvom "At eje sandheden" er en god roman, der ikke kun bør læses af kvinder, sidder jeg alligevel tilbage med en lille frustration, hvilket nok er betinget af, at jeg ikke først og fremmest er boganmelder, men præst. I mit fag hører man så tit, at kirken er gammeldags og ikke følger med tiden. Pressen elsker at svælge i den ret begrænsede del af Folkekirkens præster, der ikke vil vie fraskilte og homoseksuelle, og hvoraf nogle heller ikke anerkender kvindelige præster. Tilsyneladende tager mange det som en selvfølge, at enhver præst er fundamentalist, og derfor abonnerer på det syn på seksualitet, der kritiseres i "At eje sandheden". Men det passer ikke. For langt de fleste præster er kristendommen en fortolkningsreligion, hvis budskab ikke lader sig eje. Bibelen er ikke en manual til livet, men en række skrifter, der med hver deres baggrund belyser forholdet mellem mennesker og Gud. Disse skrifter kan inspirere til en kristen livstydning, men at dunke andre oven i hovedet med dem er et misbrug. At Strandgaard ikke inddrager en repræsentant for den midtsøgende kristendomsforståelse i sin roman kan dog næppe kaldes en mangel, for derved ville hun risikere at gøre handlingsgangen for konstrueret. Samtidig må jeg erkende, at præster i det kirkelige landskabs midte også altid har været børn af deres tid og at der næppe var mange iblandt dem, der op til 1960'erne kæmpede for kvinders rettigheder og den seksuelle frigørelse. Til gengæld talte de ikke imod disse nye tanker som noget, der kunne føre til fortabelse, for fortabelsesforkyndelsen er og bliver den kirkelige højrefløjs speciale, og det er den, Strandgaard opponerer imod i "At eje sandheden".

Indsendt af [Egil Hvid-Olsen](#)

Ingen kommentarer:

Tilføj en kommentar

 Kommenter som: connyta (Goo ▼

Underret mig

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (1)
- boganmeldelse (65)
- dagbøger (1)
- digtsamling (22)
- En litterær refleksion (5)
- essay (4)
- eventyr (1)
- fabler (1)
- faglitteratur (9)
- klassikerlæsning (12)
- kortroman (2)
- kunstbog (6)
- lyrik (3)
- noveller (3)
- prosa (5)
- prosadigt (2)
- roman (14)

Sidevisninger i alt

115,970